

OBSAH

Strategické priority a horizontálne projekty	str. 2
Ekonomika	str. 2
Verejná správa	str. 6
Energetika	str. 7
Životné prostredie	str. 12
Doprava	str. 13
Zamestnanosť, práca a sociálne záležitosti	str. 14
Pôdohospodárstvo	str. 15
Rozvojová spolupráca	str. 16
Migrácia	str. 17
Vzdelávanie	str. 18
Vonkajšie vzťahy OECD	str. 19
Slovensko a OECD	str. 20
Viete, že ...	str. 21
Rozhovor	str. 21
Dávame do pozornosti...	str. 23
Anotácie k publikáciám	str. 24

Vážení kolegovia,

ostatné obdobie bolo poznamenané viacerými dôležitými aktivitami vo vzťahu OECD - SR. Podpredseda vlády a minister financií P. Kažimír sa 23.11.2015 stretol s generálnym tajomníkom OECD A. Gurríom a deklaroval záujem Slovenska o spoluprácu s OECD v oblasti regionálneho rozvoja s cieľom znižovať regionálne rozdiely v SR za pomoci praktických skúseností OECD. SR si je dobre vedomá, že OECD má v tejto oblasti výbornú expertízu a svojimi odporúčaniami už pomohla viacerým členským krajinám. Spolupráca by sa mala sústrediť na prípravu akčných plánov pre 5-6 regiónov, ktoré mali v posledných piatich rokoch najvyššiu nezamestnanosť a na praktickú pomoc OECD pri ich implementácii.

Podarilo sa nám pokročiť v spoločnom projekte Efektívna verejná správa SR. Po troch rokoch intenzívnej práce OECD pripravila Prehľad k verejnej správe (Public Governance Review), ktorý pomenováva kľúčové výzvy a ponúka konkrétne odporúčania na zefektívnenie verejnej správy Slovenska. Prezentácia hlavných posolstiev a odporúčaní prehľadu OECD sa uskutočnila 24.11.2015 v Bratislave za účasti zástupkyne generálneho tajomníka OECD M. Kiviniemi a štátneho tajomníka MV SR M. Saloňa. Zostáva teraz na slovenskej strane, ako sa postaví k implementácii jednotlivých odporúčaní.

Slovensko potvrdilo svoj záujem aktívne sa angažovať v regióne Eurázie účasťou štátneho tajomníka MZVaEZ I. Slobodníka na 2. týždni Eurázie v OECD, ktorý sa konal v dňoch 23.-26.11.2015 v Paríži. Táto aktivita nadväzovala na úspešné podujatie „Deň Ukrajiny v OECD“, ktoré sa z iniciatívy SR konalo v júni 2015. Slovensko je vnímané zo strany OECD ako modelová krajina pre krajinu Eurázie. Aj preto si ceníme, že to bol práve zástupca SR, ktorý bol požiadaný, aby sa ako kľúčový rečník podujatia podelil s krajinami Eurázie so skúsenosťami SR z transformačného procesu.

Všetci určite pozitívne hodnotíme, že sa v decembri 2015 na konferencii COP21 podarilo dosiahnuť globálnu dohodu o zmene klímy. K tomuto úspechu prispela aj OECD. Na okraj konferencie COP 21 sa stretol minister životného prostredia P. Žiga so zástupcom generálneho tajomníka pre oblasť životného prostredia a zeleného rastu R. Tamakim. Rozhovor s ministrom P. Žigom k zhodnoteniu dosiahnutej globálnej dohody o zmene klímy ako aj k ďalšej spolupráci SR s OECD si môžete prečítať v ďalšej časti tohto vydania OECD v skratke.

Tohtoročné zasadnutie Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM) sa bude konať v dňoch 1.-2.6.2016 a bude venované dvom hlavným témam - prepojeniu produktivity s inkluzívnym rastom a podpore OECD jej členským krajinám pri implementácii udržateľných rozvojových cieľov. Predchádzať mu bude Fórum OECD (31.5.2016), ktoré vytvorí priestor pre zástupcov podnikateľskej komunity, akademickej obce a širšej odbornej verejnosti k prediskutovaniu týchto tém. Teším sa na spoluprácu s Vami pri príprave tohto ministerského zasadnutia ako aj pri rozvíjaní a realizácii ďalších aktivít na pôde OECD v nadchádzajúcom období.

Juraj Tomáš
Chargé d'affaires a.i.

STRATEGICKÉ PRIORITY A HORIZONTÁLNE PROJEKTY OECD

Tretie zasadnutie Globálnej strategickej skupiny OECD

V poradí tretie zasadnutie Globálnej strategickej skupiny OECD sa konalo v Paríži 2.-3.12.2015. Na zasadnutí bola prediskutovaná **úloha OECD vo svetle zmien v multilaterálnom systéme a zmien v dôsledku megatrendov** ako demografické zmeny a migrácia, urbanizácia, regionalizmus, rozšírené technologické zmeny, vrátane nárastu digitálnej ekonomiky, obchod a investície a klimatické zmeny. Na zasadnutí sa okrem členských krajín OECD zúčastnili aj štyri prístupujúce krajiny (Litva, Lotyšsko, Kolumbia a Kostarika) a 5 kľúčových partnerov OECD (Brazília, Čína, India, Indonézia a Južná Afrika). SR na zasadnutí zastupovala generálna riaditeľka Sekcie hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR I. Brocková.

SEKTOROVÉ POLITIKY

»» EKONOMIKA ««

Stretnutie PPVL a ministra financií SR s generálnym tajomníkom OECD

23.11.2015 sa uskutočnilo stretnutie **GT OECD A. Gurríu s podpredsedom vlády a ministrom financií P. Kažimírom**.

Stretnutia sa zúčastnil aj predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory P. Mihók. SR bola na stretnutí pochválená za ekonomický rast krajiny a za prijaté opatrenia na zlepšenie výberu daní. OECD deklarovala pripravenosť pomôcť SR pri implementácii odporúčaní Prehľadu OECD o verejnej správe SR.

V oblasti regionálneho rozvoja SR vyjadrila záujem o spoluprácu s OECD s cieľom znižovať regionálne rozdiely za pomoci praktických skúseností OECD. Na stretnutí bol tiež dohodnutý časový plán prípravy Ekonomického prehľadu OECD o SR: v marci 2016 sa uskutoční štrukturálna misia, vo februári 2017 politická misia, v apríli 2017 EDRC a v máji 2017 bude zverejnený Ekonomický prehľad v SR. Cyklus prípravy Ekonomického prehľadu bude kvôli SK PRES výnimočne predĺžený.

GT OECD vyjadril pripravenosť pricestovať do SR za účelom prevzatia Mierovej ceny za rok 2015, ktorá mu bola udelená Neformálnym ekonomickým fórom – Ekonomickým klubom (jeho návšteva v SR sa uskutoční 18.-19.2.2016).

Konferencia LU PRES k medzinárodnému a európskemu zdaňovaniu v OECD

Veľvyslanectvo Luxemburska a Stále zastúpenie Luxemburska pri OECD zorganizovalo 11.12.2015 konferenciu v OECD pri príležitosti záverečnej fázy predsedníctva Luxemburska v Rade EÚ. Konferenciu „*Medzinárodné a európske zdaňovanie: smerom k zmene paradigmy?*“ otvoril generálny tajomník OECD Angel Gurría. V úvodnom slove označil EÚ za aktívneho partnera, ktorý prijíma konkrétne opatrenia v boji proti daňovým únikom a podvodom v podobe legislatívy EÚ (hard law). **OECD podľa neho „potrebuje partnera, ktorý bude realizovať účinné a koordinované aktivity pri implementácii opatrení proti BEPS (narúšaní základu dane a presunom ziskov) na úrovni EÚ“.** Generálny tajomník poďakoval EÚ za zvyšovanie daňovej transparentnosti a prijatie smernice k administratívnej spolupráci (tax rulings).

Minister financií Luxemburska stručne bilancoval predsedníctvo v Rade EÚ. Poukázal najmä na spoločnú prácu s OECD v oblasti výmeny daňových informácií, pričom OECD s EÚ nazval v tejto oblasti „pioniermi“. Podčiarkol tiež jednohlasné prijatie smernice k tax rulings na zasadnutí ECOFIN 8.12.2015. Upozornil, že aktivita č. 15 akčného plánu BEPS (Multilaterálny nástroj na úpravu bilaterálnych zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia) pomôže zrýchliť celý proces implementácie opatrení proti BEPS do národných legislatív. Minister financií informoval, že Luxembursko zrušilo bankové tajomstvo a stalo sa tak „dobrým žiakom daňovej transparentnosti“. Nový záver hodnotenia Globálneho fóra OECD o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely (posun z pôvodného „non compliant“ na „largely compliant“) minister označil za „*veľmi dôležitý pre kredibilitu a dôkaz toho, že sa časy menia*“.

Komisár EK poďakoval OECD za spoluprácu a potvrdil slová generálneho tajomníka OECD o nevyhnutnosti partnerstva s EÚ v daňovej oblasti. Podľa komisára „*zažívame revolúciu v transparentnosti*“. „*Avšak boj proti daňovým únikom, konkurencieschopnosť a transparentnosť musia ísť ruka v ruku*“. Balík opatrení OECD proti BEPS nemá 28 štátov implementovať samostatne, ale má byť zvolený jednotný postup EÚ, bez penalizácie konkurencieschopnosti európskych podnikov. EÚ bude naďalej spolupracovať s OECD, komisár očakáva ďalšie spoločné návrhy s OECD v spolupráci so skupinou G20.

Riaditeľ centra OECD pre administráciu daňových politik považuje opatrenia proti BEPS za výsledok „*bezprecedentnej spolupráce*“, ktorý sa podarilo dosiahnuť za dva roky s politickou podporou skupiny G20. EÚ podľa neho hrá fundamentálnu úlohu pri implementácii všetkých opatrení navrhovaných OECD. Na zachovanie dôvery daňových poplatníkov je potrebné implementovať všetko. Odporúča zaviesť minimálne štandardy balíka BEPS (vrátane Country-by-Country reporting-u). Implementácia opatrení má byť inkluzívna (vzhľadom na zapojenie afrických rozvojových krajín). Rozvojové krajiny sú v implementácii projektu BEPS vítané. OECD im bude v spolupráci so Svetovou bankou a MMF pomáhať sa zapojiť, a to na princípe rovnakého prístupu (level playing field). Zároveň uviedol, že ak „*EÚ transponuje odporúčania OECD do svojich smerníc, významne tým OECD pomôže*“ a zagrataloval Luxembursku k pokroku v rámci hodnotenia Globálneho fóra.

Komisár EK sa k CbC reporting-u (vymieňanie informácií o nadnárodných korporáciách napr. o zisku, obrate, počte zamestnancov medzi daňovými správami) vyjadril, že „*EÚ je obviňovaná z toho, že je príliš opatrná, čo nie je pravda*“. Otázkou zostáva, či informácie dodávané korporáciami majú byť zverejnené, a či samotné zverejnenie penalizuje nadnárodné spoločnosti. „*Chceme rast zamestnanosti, preto nechceme ohroziť konkurencieschopnosť*“. V súčasnosti EK skúma výhody a nevýhody zverejňovania informácií. Osobná preferencia eurokomisára je informácie zverejňovať, v opačnom prípade by to bol „*oceán sklamania*“.

Zdôraznil však, že EK nenavrhne právne úpravy, ktoré by penalizovali európske podniky. Riaditeľ centra OECD pre administráciu daňových politík k tomu poznamenal, že na uplatňovanie CbC reporting-u v krajinách OECD a ostatných zapojených krajinách na princípe „level playing field“ (44 krajín) je potrebný konsenzus (žiadna krajina nebude proti).

Minister financií Luxemburska podotkol, že pri CbC reporting-u už zachádzame do oblasti zdieľania osobných údajov a ich ochrany. Riaditeľ centra OECD pre administráciu daňových politík na to reagoval, že je to otázka nájdenia rovnováhy a zabezpečenia ochrany údajov. Minister financií Luxemburska uviedol, že „*LU vie žiť so zverejňovaním informácií v rámci CbC reporting-u*“. Netreba však pri tom ísť do extrému, možným riešením je možnosť výberu – krajiny, ktoré chcú zverejňovať by zverejňovali, ostatné nie.

Ďalší krok Slovenskej republiky k zvýšeniu daňovej transparentnosti na medzinárodnej úrovni

Slovenská republika 27. januára 2016 podpísala Multilaterálnu dohodu príslušných orgánov o automatickej výmene správ medzi krajinami (Country-by-Country) na pôde OECD.

Urobila tým významný krok, spolu s ďalšími 30 krajinami, k zvýšeniu daňovej transparentnosti a boju proti daňovým únikom zintenzívnením medzinárodnej spolupráce. Generálny tajomník

OECD Angel Gurría pri príležitosti podpisu uviedol: *„Automatická výmena správ medzi krajinami bude mať okamžitý vplyv na posilnenie medzinárodnej spolupráce v daňových otázkach, zvýšením transparentnosti o operáciách nadnárodných spoločností“*. Nadnárodným spoločnostiam sa uplatňovaním tejto dohody minimalizujú možnosti nežiadúcej daňovej optimalizácie prostredníctvom narušenia základu dane a presúvania ziskov.

Sociálne dopady investovania

Publikácia OECD k sociálnym dopadom investovania poskytuje nové možnosti pre **efektívnejšie a hospodárnejšie alokovanie verejného a súkromného kapitálu** na riešenie sociálnych a hospodárskych výziev na globálnej, národnej a lokálnej úrovni. Tieto inovatívne, trhovo založené prístupy nenahradia kľúčovú úlohu verejného sektora alebo potrebu filantropie, môžu však poskytnúť potenciálne výkonné prostriedky na využitie existujúceho kapitálu.

Nové a inovatívne prístupy sú potrebné pre riešenie sociálnych a hospodárskych výziev. Sociálny dopad investovania využíva stimulačný efekt existujúcich inovácií a opatrenia na dosiahnutie sociálnych výsledkov. **Tento prístup sa stáva o to dôležitejší v súčasnom ekonomickom nastavení, kedy sa sociálne výzvy stupňujú a verejné fondy sú pod tlakom.** Záujem o sociálne dopady investovania podstatne narástol vo viacerých krajinách OECD, vrátane krajín G7 a G20. Tento záujem rýchlo narastá so

zvyšujúcim sa počtom hráčov vstupujúcich na trh. Rovnako je potrebná lepšia znalosť o týchto sociálnych dopadoch, ako aj dôkaz o trhových aktivitách a doteraz dosiahnutých výsledkoch. Iniciatíva OECD k sociálnym dopadom investovania je preto správne načasovaná, pričom má za cieľ informovať krajiny

OECD, ako aj nečlenské ekonomiky o vývoji v tejto oblasti a o potenciálnej úlohe tvorby politík v tejto oblasti.

Uvedená správa poskytuje rámec pre **zhodnotenie sociálnych dopadov investičných trhov** a zameriava sa na potrebu budovania dôkaznej bázy, najmä pre zhodnotenie dopadov porovnateľných s existujúcimi modelmi sociálnych služieb. Správa **vzdvihuje dôležitosť ďalšej medzinárodnej spolupráce** pri vývoji globálnych štandardov pre definície, zber údajov, meranie dopadov a zhodnotenie politík, ako aj zdieľanie skúseností medzi hráčmi na trhu. Medzinárodné organizácie môžu zohrávať dôležitú úlohu pri zjednodušovaní tejto spolupráce, ako aj pri ďalších analýzach a zbere dát.

Viac o publikácii na <http://www.oecd.org/sti/ind/social-impact-investment.htm>

Princípy G20/OECD k spravovaniu korporácií

Princípy G20/OECD k spravovaniu korporácií napomáhajú tvorcom politík pri zhodnotení a zlepšovaní právneho, regulačného a inštitucionálneho rámca pre správu korporácií. Tiež poskytujú návod pre burzy, investorov, korporácie a ostatných, ktorí zohrávajú určitú úlohu pri rozvoji správneho riadenia korporácií. Od svojho prvého vydania v roku 1999 sa tieto princípy stali medzinárodnými kritériami pre správu korporácií. Boli prijaté ako jeden z kľúčových štandardov finančnej stability pre vhodné finančné systémy schválené skupinou G20.

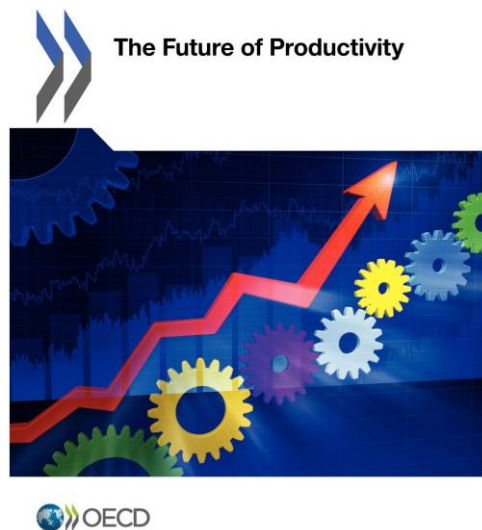
Aktuálne vydanie obsahuje výsledky druhej revízie týchto princíпов, z rokov 2014/2015 uskutočňovanej v rámci zasadnutí **Výboru OECD pre spravovanie korporácií**. Uvedené vydanie tiež zahŕňa vývoj vo finančných a korporáčnych sektoroch, ktoré môžu ovplyvniť efektívnosť a vhodnosť politík a praktík spravovania korporácií.

Publikácia zahŕňa nasledovné kapitoly:

- I. Základ pre efektívny rámec správy korporácií.
 - II. Práva a spravodlivé zaobchádzanie s akcionármi a funkcie kľúčových majiteľov.
 - III. Medzinárodní investori, burzy cenných papierov a ďalších cenností.
 - IV. Úloha akcionárov pri spravovaní korporácií.
 - V. Zverejňovanie a transparentnosť.
 - VI. Zodpovednosť správnej rady.
- Príloha – Odporúčania Rady k princípom OECD pre správu korporácií.

Dôležité je, aby pravidlá správy korporácií boli prispôsobené realite, v ktorej majú byť implementované. Z uvedeného dôvodu bola revízia princíпов podporená rozsiahlou empirickou a analytickou prácou k aktuálnym trendom vo finančnom a korporáčnom sektore. Toto zahŕňa lekcie z globálnej finančnej krízy, zvýšenie cezhraničného vlastníctva, zmeny v spôsobe fungovania búrz cenných papierov a dopady z dlhodobejšieho a komplexnejšieho hľadiska na úspory domácností až po investovanie korporácií. Závety týchto výskumov sú zohľadnené v odporúčaníach.

Budúcnosť produktivity

Rast produktivity sa spomalil vo viacerých krajinách OECD už pred krízou. Spomalenie v akumulácii kapitálu založeného na vedomostiach a pokles podnikateľských start-upov v tomto období zvyšujú obavy zo štrukturálneho spomalenia rastu produktivity. Ekonomovia chápu produktivitu pri pohľade na 3 typy firiem – globálne najproduktívnejšie (t.j. firmy na globálnom trhu), najviac rastúce národné firmy a zaostávajúce firmy.

Rast produktivity na globálnom trhu bol v 21. storočí relatívne mohutný, napriek spomaleniu v priemernom raste produktivity.

Zvyšovanie rozdielov v raste produktivity medzi globálnymi a ostatnými firmami vyvoláva otázky o: i) schopnosti najviac rastúcich národných firiem uplatniť nové technológie a vedomosti vzniknuté na globálnej úrovni; ii) rozmiestnení existujúcich technológií a vedomostí od národných firiem po zaostávajúce a iii)

raste tichých vedomostí ako zdroja konkurenčnej výhody pre globálne firmy.

Tri oblasti sa javia ako kľúčové pre trvalý rast produktivity:

- podpora inovácií na globálnej úrovni a zjednodušenie rozmiestnenia nových technológií firmám na národnej úrovni;
- vytvorenie trhového prostredia umožňujúceho prospievať pri zjednodušení širšieho prieniku dostupných technológií;
- zníženie chybnéj alokácie zdrojov, najmä nedostatočných schopností.

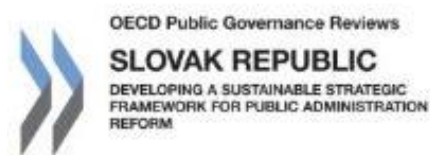
Z týchto dôvodov by politiky podporujúce trvalý rast produktivity mali zahŕňať:

- zlepšenie vo verejnom financovaní a organizácii základného výskumu,
- zvýšenie medzinárodného prepojenia a kľúčovej úlohy nadnárodných spoločností pri riadení výskumu a vývoja,
- rast produktivity prostredníctvom rozšírenia inovácií na globálnej úrovni je možné zjednodušiť otvoreným obchodom, účasťou na globálnych hodnotových reťazcoch a medzinárodnou mobilitou kvalifikovaných pracovníkov,
- inovačné politiky, vrátane fiškálnych vstupov do výskumu a vývoja, spoluprácu medzi firmami a univerzitami, ochranu práv duševného vlastníctva (IPRs),
- rámcové politiky odstraňujúce prekážky pri vzniku a zániku firiem a zlepšenie efektívnosti trhu práce, ktoré zlepšuje výkon produktivity a znižuje nedostatočné vedomosti,
- reformné politiky, ktoré obmedzujú mobilitu pracovníkov.

»» VEREJNÁ SPRÁVA ««

Prehľad OECD o verejnej správe v SR

OECD pripravila *Prehľad OECD o verejnej správe v SR* (Public Governance Review). **Prezentácia hlavných posolstiev a odporúčaní prehľadu OECD sa uskutočnila 24.11.2015 v Bratislave za účasti zástupkyne generálneho tajomníka OECD M. Kiviniemi a štátneho tajomníka MV SR M. Saloňa.**

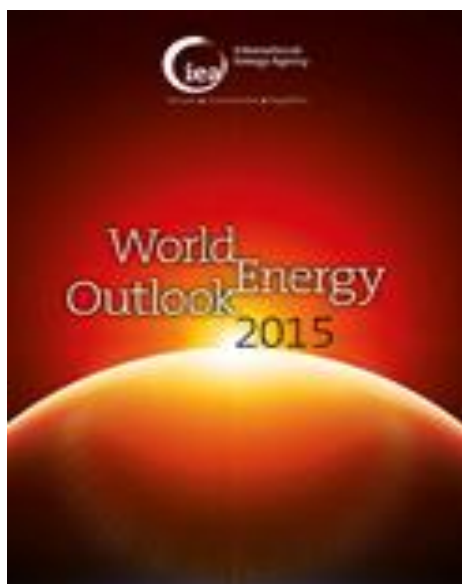
Prehľad OECD k verejnej správe v SR sa **venuje piatim oblastiam verejnej správy**, v ktorých pomenováva kľúčové výzvy a ponúka konkrétne odporúčania. Zameriava sa na riadenie, rozvoj a realizáciu politik s využitím analytických a hodnotiacich nástrojov, riadenie ľudských zdrojov vo verejnej správe, digitalizáciu slovenskej verejnej správy a tiež transparentnosť a bezúhonnosť pri správe vecí verejných.

Podľa prehľadu v súčasnosti SR čelí **dvom kľúčovým výzvam**. Prvou z nich je potreba lepšej koordinácie pri implementácii prierezových politik pod vedením tzv. centra vlády, tvoreného kľúčovými inštitúciami verejnej správy. **Druhou nemenej dôležitou výzvou** je potreba posilnenia analytických kapacít na kľúčových ministerstvách s cieľom efektívnejšieho využitia dostupných dát, na základe ktorých je potrebné prijímať strategické rozhodnutia o politikách, službách, zákonoch a investíciách.

»» ENERGETIKA ««

Svetový energetický výhľad 2015 – hlavné posolstvá vlajkovej publikácie IEA prezentované na medzinárodnej konferencii CEEC 2015 v Bratislave

Jednou z **najkomplexnejších** publikácií, ktorá globálne analyzuje vývoj na všetkých energetických trhoch s ročnou aktualizáciou a **výhľadom do roka 2050** je **vlajková publikácia IEA**, Svetový energetický výhľad (World Energy Outlook, WEO).

Hlavné posolstvá a odporúčania WEO 2015 boli prezentované odborníkom z IEA **P. Olejarnikom** na deviatom ročníku **stredoeurópskej medzinárodnej konferencii o energetike CEEC 2015** v dňoch 22.-24. novembra 2015 v Bratislave. Zmeny na scéne globálnej energetiky sa od posledného vydania WEO z pred roka znásobili. Závazky prijaté ešte pred prijatím dohody na klimatickej konferencii **COP21** naznačili nové smerovanie k **nízkouhlíkovému a efektívnejšiemu energetickému systému**, ktoré však nemenia vyhliadky stúpajúceho globálneho dopytu po energiách. Súčasnú smerovanie priemerného globálneho otepľovania planéty do roku 2050 vzrastie o takmer 5,5°C. Centrálny scenár WEO 2015 je založený na trajektórii k naplneniu **cieľa 2°C**, ktorý predstavuje zníženie priemernej globálnej teploty planéty na úroveň 2°C v porovnaní s pred industriálnou úrovňou. IEA tvrdí, že, transformácia energetického systému smerom k plneniu cieľa 2°C je na dobrej ceste, avšak tempo súčasne nastavených politik a opatrení stále nie je dostačujúce. Analýzy a prognózy WEO 2015 poukazujú na pozitívnu zmenu – vďaka opatreniam v oblasti **energetickej efektívnosti**, ktoré budú nadobúdať na sile na strane najväčších emitentov, najmä Číny a Indie.

Central European Energy Conference

P. Olejarník, energetický analytik IEA,
Zdroj: SFPA

Energetická efektívnosť zohráva rozhodujúcu úlohu pri obmedzovaní rastu svetového dopytu po energiách. Do roku 2040 by mal byť tento rast vďaka opatreniam energetickej efektívnosti znížený o jednu tretinu, pričom globálna ekonomika porastie o 150%. Vyhliadky pre **ceny ropy** nasvedčujú, že ich po vyčerpaní nadbytočných dodávok očakáva zvýšenie, ale riziká pre túto komoditu naďalej pretrvávajú. Proces stabilizácie trhu s ropou je zriedka bezproblémový, ale na základe centrálného scenára WEO 2015, v roku 2020 ceny ropy obnovia svoju rovnovahu na úrovni **80 USD/bbl** s vyhlídkou pokračujúceho zvyšovania sa. Do roku 2020 taktiež vzrastie celosvetový dopyt po rope o 900 kb/d ročne. Regióny USA, EÚ a Japonska do roku 2040 zaznamenajú pokles v dopyte o cca 10 mb/d. Spomedzi fosílnych palív zemný plyn predstavuje vhodnú alternatívu ako menej uhlíkovo náročné palivo pre účely **dekarbonizovania energetického systému**, ktorý podľa WEO 2015 zaznamená zvýšenie spotreby takmer o 50%, čo z neho robí najrýchlejšie rastúce fosílné palivo na globálnom energetickom mixe. Čína a Stredný

Východ sa stanú hlavnými centrami rastu dopytu po plyne a ich spotrebitelia plynu predbehnú EÚ. Rozmach plynu z dlhodobého hľadiska však bude obmedzený politikami v oblasti energetickej efektívnosti (predovšetkým v sektore budov), zvyšujúcim sa podielom obnoviteľných zdrojov energie a v niektorých krajinách stále vysokým podielom uhlia v produkcii elektriny. Podiel **uhlia** na celosvetovom energetickom mixe zaznamenal od roku 2000 **nárast o 6%**, avšak tieto stúpajúce tendencie budú potlačené a dynamika nárastu sa postupne vytratí.

Podľa P. Olejarnika do roku 2040 bude Ázia (Čína, India a Juhovýchodná Ázia) zodpovedná za spotrebu štyroch z každých piatich ton celosvetovo spotrebovaného uhlia, čím je zrejmé, že uhlie ostáva hlavným zdrojom v elektroenergetických systémoch vo viacerých krajinách. Treba však poznamenať, že sa uvažuje, že jeho využívanie je v súlade so striktnými environmentálnymi politikami. Spotreba uhlia **krajín OECD** do roku 2040 klesne o 40% a EÚ zaznamená pokles o 1/3 v porovnaní so súčasnou úrovňou. V mnohých odvetviach konečnej spotreby zohráva sektor elektriny dôležité postavenie, keďže podľa prognóz WEO 2015 bude tento sektor tvoriť takmer štvrtinu celkovej energetickej spotreby. Prevažna nad dopytom po elektrine bude jednoznačne na strane krajín mimo OECD.

Centrálny scenár WEO 2015 naznačuje, že ak z každého investovaného dolára do výstavby nových elektrární do roku 2040 by sa 60 centov investovalo do obnoviteľných energetických technológií, celosvetová produkcia elektriny z obnoviteľných zdrojov by vzrástla o **8 300 TWh** (viac ako polovica celkovej produkcie), čo inými slovami predstavuje súčasnú výrobu elektriny z fosílnych palív v Číne, USA a EÚ spolu. V EÚ by mala produkcia elektriny z OZE do roku 2040 dosiahnuť 50% podiel, v Číne a Japonsku 30% a 25% v USA a Indii. Zvyšovaním výroby elektriny z OZE a jadrovej energie a účinnejších tepelných elektrární sa podarí stabilizovať emisie CO₂ v sektore elektroenergetiky na 1/5 v porovnaní so samotnou produkciou, čím pomer emisií k výrobe elektriny do roku 2040 bude 0,2 : 1 (v porovnaní s pomerom 1:1, ktorý bol zaznamenávaný posledných 25 rokov). Opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti budú nadobúdať na sile, energetická efektívnosť zohráva rozhodujúcu úlohu pri obmedzovaní rastu svetového dopytu po energiách. Rovnováha sa presúva smerom k **nízkouhlíkovým technológiám**. Politické preferencie pre nízkouhlíkové možnosti v sektore energetiky priamo súvisia od nákladov, ktoré sú spojené s ich implementáciou. Analýza poukazuje na zvrät, kde **náklady na ťažbu ropy a zemného plynu** sa budú postupne zvyšovať, pričom náklady na obnoviteľné zdroje a účinnejšie technológie konečnej spotreby budú naďalej klesať.

Ministerské zasadnutie Riadiacej rady IEA

Zasadnutie Riadiacej rady IEA sa uskutočňujú s dvojročnou periodicitou, v dňoch 17.-18. novembra 2015 sa v Paríži pre SR konalo v poradí štvrté zasadnutie Riadiacej rady IEA tohto formátu (IEA/MIN). Ministri z členských a partnerských krajín napriek tragickým udalostiam z 13. novembra a bezpečnostným rizikám podporili toto podujatie svojou účasťou a zaznamenal najvyššiu účasť ministrov doteraz. Účasť SR na vysokej úrovni bola zastrešená J. Tomášom, povereným vedením SM SR pri OECD.

Ústrednou témou boli „*Inovácie pre čistú a energeticky bezpečnú budúcnosť*“. Technológie a inovácie v sektore energetiky majú prispieť k lepšej **energetickej bezpečnosti** a k **plneniu energetických a klimatických cieľov**. Diskutovalo sa o transformácii globálnej energetiky smerom k plneniu klimatických cieľov v súvislosti s klimatickou konferenciou **COP21** a o úlohe čistých energetických technológií v procese tejto globálnej transformácie, o flexibilitě núdzového mechanizmu v rope a o zintenzívnení bezpečnosti dodávok plynu. Ministerské zasadnutie 2015 predstavuje míľnik v spolupráci s **partnerskými krajinami**, nastal prechod z bilaterálnej spolupráce na multilaterálnu tzv. **aktiváciou asociácie s IEA**, ktorú naštartovala **Čína, Indonézia a Thajsko**, pričom sa očakáva, že ostatné partnerské krajiny sa do tejto iniciatívy pridajú dodatočne. **Mexiko** oficiálne oznámilo zámer stať sa členskou krajinou IEA a **Čile** informovalo o posune vpred v snahách ašpirovať na členstvo v IEA. Účasť na vysokej úrovni na jednotlivých plenárnych zasadnutiach bola okrem členských krajín IEA rozšírená o kľúčové partnerské krajiny (Brazília, Čile, Čína, India, Indonézia, Mexiko, Maroko, Juhoafrická republika a Thajsko) a zástupcov z Energetickej obchodnej rady (EBC), ktorej členmi sú najvýznamnejší hráči z priemyslu na globálnej energetickej scéne. Nízkouhlíkové technológie sú nositeľmi zmien v úspešnej **transformácii globálnych energetických systémov** a zároveň majú pomáhať pri znižovaní závislosti na importe energetických surovín a následne zlepšovať energetickú bezpečnosť jednotlivých ekonomík.

Prvé plenárne zasadnutie sa sústredilo na **podporu inovácií k urýchleniu transformácie energetického sektora s ohľadom na dosiahovanie klimatických cieľov**. Odvolávajúc sa na zistenia z tohtoročného Svetového energetického výhľadu (WEO 2015), transformácia energetického sektora smerom k plneniu klimatických cieľov si bezpodmienečne vyžaduje **väčšie zapojenie nových, doteraz komerčne nevyužívaných technológií**, ktoré by mali do r. 2040 **znižovať produkciu emisií CO₂ o 1/3** v porovnaní s úrovňami pred industriálnou revolúciou, čo predstavuje cca **45 gigaton**. **Variabilita čistých energetických technológií je na vzostupe**. IEA predpokladá, že najväčší progres zaznamená sektor dopravy a budov (elektromobilita a vývoj energetických pasívnych budov), ktoré čelia značnému potenciálu. **Dekarbonizácia nie je jediná výzva, ktorej svetová energetika v súčasnosti čelí**. Prejavy zmeny klímy od extrémnych premien počasia po rozpúšťanie permafrostu sú problémy, ktorým sa tvorcovia politik budú musieť zaoberať čím ďalej častejšie. Vlády a predstavitelia priemyslu sa musia spoločne zapojiť do hľadania riešení, ktoré prispievajú k energetickej bezpečnosti, hodnotenia rizík, technologickým riešeniam, prijímaniu pružných systémov riadenia ako aj opatrením na pripravenosť v núdzových situáciách. **Kľúčová je politika a trhová integrácia**. Ministri a zástupcovia na vysokej úrovni z jednotlivých partnerských krajín (Brazília, Čile, Čína, India, Indonézia, Mexiko, Maroko, JAR

a Thajsko) uvítali **posun vpred v asociačnom procese** od posledného ministeriálu a vyslovili záujem naďalej prehĺbovať spoluprácu s IEA vo vybraných oblastiach (štatistiky, energetická bezpečnosť, energetické technológie, hĺbkové prehľady a núdzová pripravenosť). P. J. Coldwell, štátny tajomník pre energetiku **Mexika**

predstavitelia krajín V4 na vysokej úrovni
zľava doprava: J. Wiśniewski (PL), Z. Cséfalvay (HU), L. Kováčovská (CZ), J. Tomáš (SK)

oficiálne oznámil zámer Mexika **spustiť prístupový proces do IEA** za člena. Mexiko za posledné 2 roky podstúpilo významnú reštrukturalizáciu energetického sektora aj za spolupráce s IEA, čo mu umožňuje splniť podmienky súvisiace s prístupovým procesom. M. Pacheco, minister pre energetiku z Čile, informoval o zámere stať sa členom IEA, môžeme predpokladať, že na budúci ministeriál sa Čile podarí dostať do fázy iniciovania prístupového procesu.

Druhé plenárne zasadnutia sa zaoberalo **hodnotením energetickej bezpečnosti v globálnom kontexte**. Niektoré dlhodobé globálne energetické trendy môžu vzbudzovať obavy týkajúce sa bezpečnosti a dostupnosti dodávok primárnych zdrojov energie. Dôležitú úlohu hrajú vlády, ktoré majú nastaviť opatrenia, ktoré podporujú bezpečnosť dodávok plynu a zároveň zahŕňajú environmentálne prijateľnú ťažbu nekonvenčného plynu, odstránenie prekážok v obchode a nastavenie trhových cien plynu. Sektor **elektroenergetiky** prechádza hlbšími zmenami, nakoľko je naň (opodstatnene) vyvíjaný tlak na postupnú **dekarbonizáciu** a rozvoj otvoreného trhu. Rastúci podiel OZE, vývoj v **uskladňovaní elektriny**, pokračujúca liberalizácia trhu s elektrinou a **inteligentné zosieťovanie elektronizačných sústav** (smart grids) sú oblasti kam sa bude uberať elektroenergetika. Siemens upozornil na nové hrozby v rámci inteligentných sietí (smart grids) čeliace **kyberútokom** a na to, ako sa im snažia predchádzať.

Z dlhodobého hľadiska je nepredstaviteľné oddeliť energeticke bezpečnosť od energetickej udržateľnosti. Ministri uznávajú dôležitosť fosílnych palív a obzvlášť prikladajú význam opatreniam v tejto oblasti. Podstatným opatrením je zachytávanie CO₂ pomocou (CCS), ktoré predstavuje značné technologické výzvy, potrebný čas na výskum využívania technológií pre zachytávanie uhlíka v praxi a pokračujúce investície.

Hlavné výstupy Ministerského zasadnutia IEA:

- Vyhlásenie ministrov ČK IEA o energetike a zmene klímy (Energy and Climate Statement);
- Aktivácia Asociácie Číny, Indonézie a Thajska s IEA vo vybraných oblastiach spolupráce a Bilaterálne vyhlásenia o spolupráci ostatných partnerských krajín (Brazília, Čile, India, Mexiko, Maroko, JAR);
- Závery predsedu IEA/MIN E. J. Moniza (ropa, plyn, programy technologickej spolupráce a dlhodobá udržateľnosť finančného zdravia IEA);
- Oznámenie Mexika o spustení prístupového procesu za člena IEA.

Klimatická konferencia OSN v Paríži - COP21

V dňoch 30. novembra až 11. decembra 2015 sa v Paríži konalo 21. zasadnutie Medzinárodnej klimatickej konferencie OSN - COP21 - na ktorej sa jednotlivým zmluvným stranám medzinárodného dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC) podarilo po dvojtýždňových negóciáciách na technickej úrovni, ako aj na úrovni ministrov, prijať **univerzálny právne záväzný nástroj boja proti zmene klímy**. Vybraní diplomati zo Stálej misie mali možnosť byť súčasťou delegácie SR a bližšie monitorovali oblasť energetiky (sledujúc vedľajšie aktivity IEA/OECD) a financovania (sledujúc vedľajšie aktivity OECD).

Po ťažkých a zdĺhavých rokovaniach bola až 12. decembra 2015 na plenárnom zasadnutí Klimatickej konferencie OSN (COP21) prijatá globálna dohoda o zmene klímy (tzv. *Paris Agreement*), ktorá ukladá **povinnosti všetkým zmluvným stranám dohovoru OSN o zmene klímy**. Nová dohoda identifikuje cieľ zabrániť zvýšeniu priemernej globálnej teploty o 2°C v porovnaní s obdobím pred-

industrializáciou a rozdelila úsilie o dosiahnutie tohto cieľa spravodlivo, efektívne a transparentne - prihliada na vyvíjajúcu sa zodpovednosť a možnosti redukcie emisií v jednotlivých zmluvných krajinách s ohľadom na ich aktuálnu hospodársku situáciu a schopnosť rozvoja. SR pristupovala k rokovaniam veľmi pragmaticky a víta dosiahnutú dohodu. Nová dohoda predstavuje **solídny režim plnenia záväzkov znižovania globálnych emisií** jednotlivých krajín (tzv. Intended Nationally Determined Contributions – INDCs). Záväzky znižovania emisií (INDCs) boli stanovené na národnej úrovni samotnými krajinami a sú ambiciózne a adekvátne národným podmienkam – sú odstupňované podľa možností jednotlivých krajín – rozvinutých a rozvojových. Nová dohoda má zabezpečiť **dôkladné monitorovanie emisií a ich postupnú redukciu**. Prijatím tejto dohody sa práca na novom globálnom klimatickom režime len začína. Dohoda totiž obsahuje veľa splnomocňujúcich ustanovení (trhové mechanizmy, financie, monitorovanie emisií), ku ktorým sa budú prijímať rozhodnutia už počas nasledujúcej Klimatickej konferencii v **Marakéši** (december 2016) a kde **rokovania za EÚ bude viesť SR**.

Najdôležitejšie časti novej dohody (kritické aj pre SR):

- **dlhodobý cieľ novej dohody** - udržanie rastu globálnej teploty pod 2°C v porovnaní s predindustriálnou érou s tým, že sa krajiny budú snažiť o obmedzenie na 1,5°C. Cieľ pre rok 2050 nebol dohodnutý.
- **mitigačné záväzky** - týkajú sa všetkých strán (pre rozvojové krajiny sa prijalo prechodné obdobie). Zmluvné strany ich musia aktualizovať každých päť rokov tak, aby boli ambicióznejšie. Samotná dohoda nepojednáva o záväzkoch, nakoľko tie sú zverejnené na stránke Sekretariátu Dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC) a kde bude zverejňovaná ich revízia každých päť rokov.
- **monitorovanie, reportovanie a započítavanie emisií do záväzkov** – povinnosť pre všetky strany s určitou flexibilitou pre rozvojové krajiny.
- **finančné záväzky** - dohoda prináša nové modely klimatického financovania a posúva investičné správanie smerom k nízko-uhlíkovej ekonomike. Dohoda podporuje mobilizovanie financií z rôznych zdrojov. K spokojnosti SR sa z textu dohody podarilo vymazať povinnosť rozvinutých krajín prispievať 100 mld. USD ročne na plnenie cieľov zmeny klímy v rozvojových krajinách. Avšak najväčšia finančná záťaž stále ostáva na pleciach rozvinutých krajín.

Základná úloha OECD v asistencii krajinám v plnení dohody COP21:

- napomáhať v monitorovaní pokroku implementácie stanovených globálnych záväzkov (INDCs) prostredníctvom vývoja potrebných monitorovacích nástrojov;
- prehlbovať koordináciu a využívanie hospodárskych nástrojov zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov;
- vyvíjať nástroje napomáhajúce sledovať verejné a súkromné financovanie plnenia cieľov Parížskej dohody;
- vytvoriť súbor zdieľaných skúseností ČK OECD (berúcich do úvahy rôzne emisné náročnosti jednotlivých krajín) pre účely širšej medzinárodnej komunity.

Diskusné zasadnutia na vysokej úrovni - **big IdEAs**

V rámci hlbšieho upevňovania vzťahov IEA s členskými a partnerskými krajinami sa 29. januára 2016 konalo v poradí druhé diskusné zasadnutie určené predovšetkým pre veľvyslancov pri OECD, ako aj pre predstaviteľov z partnerských krajín IEA na vysokej úrovni.

Diskusné zasadnutia na vysokej úrovni série **big IdEAs** sú novinkou, ktorú zaviedol nový výkonný riaditeľ IEA Dr. Birol a za krátku dobu sa stali obrovským úspechom. Myšlienkotvorcovia, lídri s rozhodovacou právomocou a iné významné osobnosti sú oslovené a pozvané do **diskusného panela**, kde preberú funkciu hlavného rečníka na širokú škálu

aktuálnych a relevantných tém prepojených na sektor energetiky. Prítomní mali možnosť diskutovať so špeciálnym stálym zástupcom Davidom Kingom pre zmenu klímy zo Spojeného kráľovstva, diskusia smerovala predovšetkým k post-COP21 aktivitám a výzvam, ktorým signatárske krajiny čelia v súvislosti s implementáciou prijatej dohody v Paríži.

Jednotlivé diskusné zasadnutia sú priamo vysielané cez *webcast* IEA a k ich záznamu je možný prístup prostredníctvom nasledovného linku: <https://www.iea.org/newsroomandevents/events/bigideas/>.

»» ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ««

Na okraj konferencie COP21 sa minister životného prostredia SR P. Žiga sa stretol so zástupcom GT OECD R. Tamakim

Zdroj: SMSR pri OECD

8. decembra 2015 sa stretol zástupca GT OECD pre oblasť životného prostredia a zeleného rastu R. Tamaki s ministrom životného prostredia SR P. Žigom na okraj prebiehajúcich vyjednávanií o globálnej klimatickej dohode v Paríži (COP21). Hlavnými témami diskusie boli spolupráca MŽP SR a OECD v oblasti udržateľného ekonomického rastu, prechod na zelenú ekonomiku, príprava Zasadnutia Výboru OECD pre environmentálnu politiku na úrovni ministrov a priority MŽP SR počas nadchádzajúceho SK PRES.

Minister P. Žiga potvrdil záujem SR o užšiu spoluprácu SR s OECD v rámci spoločného projektu v oblasti udržateľného rastu a následne pri príprave vlajkového podujatia MŽP SR počas predsedníctva SR v Rade EÚ. Projekt spočíva v realizácii stáží expertov zo SR v priestoroch OECD začiatkom roku 2016, ktorých výstupom bude publikácia slúžiaca ako podklad pre realizáciu Konferencie o prechode na zelenú ekonomiku a o zelenom raste (6.–7. septembra 2016). Očakáva sa, že Konferencia bude najväčším podujatím environmentálneho charakteru počas slovenského predsedníctva v Rade EÚ. R. Tamaki upozornil na to, že zelená ekonomika a rast sú veľmi dôležitou a aktuálnou témou, avšak je dôležité presadiť rovnováhu medzi „zelenými“ a „ekonomickými“ prioritami, a preto sú finanční aktéri neoddeliteľnou súčasťou tejto agendy. P. Žiga tlmočil R. Tamakimu pozvanie na toto vlajkové podujatie a R. Tamaki potvrdil účasť OECD.

Medzi hlavné témy stretnutia patrila aj príprava Zasadnutia Výboru OECD pre environmentálnu politiku na úrovni ministrov (28.-29. september 2016), ktorého nosnou témou je „Životné prostredie a ekonomika vo svete po roku 2015“. Z dôvodu Predsedníctva SR v Rade EÚ, v rámci ktorého dané zasadnutie prebehne, kandidovala SR na post podpredsedu Ministerského zasadnutia. P. Žiga vyjadril potešenie z možnosti zastávať podpredsednícky post na nadchádzajúcom Zasadnutí Výboru OECD pre environmentálnu politiku, ktorého predsedom bude Nový Zéland a druhým podpredsedom Čile.

Následne bol R. Tamaki informovaný o prioritách MŽP SR pre blížiacu sa Predsedníctvo SR v Rade EÚ - agenda zmeny klímy (post-Paríž), obehové hospodárstvo, biodiverzita a ochrana prírody, vodná agenda.

Fórum OECD pre zelený rast a udržateľný rozvoj

28. januára 2016 sa v OECD konal **Brífing zástupcov Stálych misií členských krajín OECD zodpovedných za agendu zeleného rastu**. Cieľom brífingu, ktorý sa koná jedenkrát počas obdobia dvoch rokov, bolo nastoliť **diskusiu o post-COP21 práci OECD v oblasti zmeny klímy a tiež o predchádzajúcom a nadchádzajúcom ročníku Fóra pre zelený rast a udržateľný rozvoj**.

V prvej časti brífingu prezentoval Simon Buckle, riaditeľ Odboru pre zmenu klímy, biodiverzitu a vodu (Direktoriát OECD pre životné prostredie), informácie o vyhradenej miestnosti (tzv. „**OECD Space**“), ktorou OECD disponovala v priestoroch COP21. Počas celej konferencie zorganizovala OECD **43 podujatí s účasťou vyše 2000 osôb** (semináre, konferencie, diskusie, ...) a bola **citovaná vo viac než 200 článkoch a 7600 tweetoch**. **Ďalej S. Buckle označil za hlavné výzvy politiky zmeny klímy** prechod na ekonomiku s takmer nulovými úrovňami emisií skleníkových plynov do konca 21. storočia (1), odolnosť ekonomických a sociálnych systémov proti klimatickej variabilite a zmene (2), a mobilizáciu financií a budovanie technológií, inovácií a kapacít (3).

Druhá časť brífingu bola venovaná **4. ročníku Fóra OECD pre zelený rast a udržateľný rozvoj**, ktoré sa

konalo v dňoch **14.–15. decembra 2016** v priestoroch konferenčného centra OECD. Nosnou témou Fóra bola „**Nová priemyselná revolúcia: systémové inovácie pre podporu zeleného rastu**“. R. Parmenter zo Sekretariátu OECD vyhodnotil Fórum ako mimoriadne úspešné, s mnohými významnými hosťami a rečníkmi. Prezentoval aj hlavné výstupy z každej časti Fóra a najväčšie výzvy, ktoré čakajú OECD v tejto oblasti. Témou diskusie bol aj nasledujúci ročník fóra – **5. Fórum OECD pre zelený rast a udržateľný rozvoj 2016**, ktorého nosnou témou bude „**Územné plánovanie, využívanie pôdy a zelený rast v mestách**“, a ktoré sa bude konať v dňoch **9.–10. novembra 2016**. Na prípravách Fóra budú spolupracovať viaceré direktoriáty OECD (pre životné prostredie, ekonomiku, verejnú správu a územný rozvoj, či daňovú politiku) a tiež **Medzinárodné dopravné fórum** (ktoré v rámci brífingu predstavilo program **Výročného samitu v Lipsku**, naplánovaného na **máj 2016**), kvôli veľkému prepojeniu dopravnej agendy s agendou zeleného rastu.

»» DOPRAVA ««

Prispôsobenie dopravnej politiky zmene klímy

International
Transport Forum

**Adapting Transport
Policy to Climate Change**
Carbon Valuation, Risk and Uncertainty

Research Report

Podľa najnovšej publikácie „*Adapting Transport Policy to Climate Change*“ spôsobuje doprava približne jednu štvrtinu svetových emisií oxidu uhličitého zo spaľovania fosílnych palív. Cena viazaná k týmto emisiám je kritická pre politiky v oblasti klímy, ako aj pre snahy usilujúce sa znížiť zmieňované emisie naprieč sektorom. Vzhľadom na fakt, že dopad emisií na klímu nezáleží od miesta, kde sa oxid uhličitý uvoľňuje, mala by byť cena uhlíka vo všetkých krajinách jednotná. Skutočnosť je však taká, že sa táto cena medzi nimi výrazne líši, poukazujúc tak na komplexnosť a zložitnosť zhodnotenia dopadov zmeny klímy. Publikácia skúma tri hlavné výzvy pri určovaní dopadov emisií oxidu uhličitého v hospodárskom kontexte: stanovenie ceny emisií oxidu uhličitého, riešenie otázky neistoty v oblasti zmeny klímy a prístup k odpočtu budúcich nákladov a úžitkov.

OECD

Publikácia taktiež analyzuje súčasné prístupy vo vybraných krajinách (Francúzsko, Nemecko, Japonsko, Holandsko, Nový Zéland, Švédsko, Spojené kráľovstvo a Spojené štáty americké) a uvádza príklady osvedčených postupov a odporúčaní pre tvorbu politiky na národnej a medzinárodnej úrovni.

Viac o publikácii na http://www.oecd-ilibrary.org/transport/adapting-transport-policy-to-climate-change_9789282107928-en.

»» ZAMESTNANOSŤ, PRÁCA A SOCIÁLNE ZÁLEŽITOSTI ««

Politické fórum na tému Digitalizácia a budúcnosť práce a zasadnutie Výboru OECD pre zamestnanosť, prácu a sociálne záležitosti na úrovni ministrov práce

14.-15. januára 2016 sa uskutočnilo Politické fórum na tému Digitalizácia a budúcnosť práce a zasadnutie Výboru OECD pre zamestnanosť, prácu a sociálne záležitosti na úrovni ministrov práce. Slovenskú republiku na zasadnutí reprezentoval Branislav Ondruš, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, D. Lehocká, generálna riaditeľka sekcie práce a K. Lanáková, riaditeľka odboru politiky trhu práce. Štátny tajomník **B. Ondruš** vo svojom vystúpení na Politickom fóre na tému Digitalizácia a budúcnosť práce upozornil na meniace sa **pracovno-právne vzťahy a nejasné postavenie zamestnancov,**

ktoré **digitalizácia prináša.** V otváracom slove zasadnutia Výboru OECD na úrovni ministrov práce generálny tajomník OECD Gurría pripomenul, že v krajinách OECD je **viac ako 40 mil. mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní a nezúčastňujú sa na žiadnych rekvalifikačných alebo školiacich kurzoch.** Tento fakt označil za ľudskú tragédiu. Podľa A. Gurría je nevyhnutné zamerať sa na **vytváranie inkluzívnych a odolných pracovných trhov.** Okrem zlepšenia zamestnanosti mladých ľudí, OECD si dalo za cieľ spolupracovať s jej členskými a partnerskými krajinami na **zamestnanosti 100 mil. žien do roku 2025.**

V širokej diskusii ministri zdôraznili, že základom zvýšenia zamestnanosti je posilňovať inkluzívny rast a vytvárať **flexibilné pracovné trhy, podporovať súkromný sektor,** ktorý vytvára pracovné príležitosti, zabezpečiť **flexibilný pracovný trh,** flexibilné zákony zamestnávania ľudí a **zosúladiť dopyt a ponuku pracovnej sily.** **Budovanie infraštruktúry** je významným stimulom pre zvyšovanie zamestnanosti. **Na zvýšenie zamestnanosti je vhodné používať pracovné zmluvy na dobu určitú.** Ministri zároveň však zdôraznili nevyhnutnosť **vytvárať kvalitné pracovné miesta a posilniť ochranu existujúcich pracovných miest.** S cieľom zvýšiť zamestnanosť mladých, niektoré krajiny zaviedli mzdu, ktorá je nižšia ako minimálna mzda. Počas nezamestnanosti je dôležité nezamestnaným **poskytovať sociálnu podporu.** Krajiny EÚ v širokej miere využívajú **Youth Guarantee Programme,** ktorý výrazne pomáha znižovať nezamestnanosť mladých. Dôležité je **investovať do vzdelávania,** získavania a nadobúdania potrebných **zručností,** ktoré **vyžaduje trh práce.** V tomto ohľade je nezastupiteľné **odborné vzdelávanie.** Dôležité je **predpovedať potreby pracovných trhov** vzhľadom na **rozvoj nových technológií.** S týmto úzko súvisí poskytovanie vzdelávania, ktoré reaguje na takéto zmeny. Potrebné je pracovať predovšetkým s **mladými, dlhodobo nezamestnanými a staršími pracovníkmi,** ktorí tiež potrebujú reagovať na zmeny pracovných trhov a udržať si zamestnanie prostredníctvom zvyšovania kvalifikácie. Niektoré krajiny identifikovali **starnutie populácie** ako jeden z najväčších problémov budúcnosti. S cieľom dosiahnuť inkluzívne pracovné trhy je potrebné vytvárať vhodné podmienky na **zvýšenie zamestnanosti žien** a znižovať rozdiely v ich

zamestnanosti. Na dosiahnutie týchto cieľov je nevyhnutný **dialóg sociálnych partnerov**.

V rámci okrúhleho stola o zručnostiach, chargé d'affaires Stálej misie SR pri OECD informoval o prijatí Zákona o odbornom vzdelávaní na Slovensku ako aj o spolupráci s OECD na príprave Prehľadu o odbornom vzdelávaní na Slovensku, ktorý predstaví generálny tajomník OECD **A. Gurría počas návštevy Slovenskej republiky 19. februára 2016**. Zavedenie systému odborného vzdelávania tiež prispieva k znižovaniu nezamestnanosti na Slovensku, ktorá podľa posledných údajov OECD sa dostala na priemer nezamestnanosti eurozóny.

Na záver zasadnutia ministri prijali **deklaráciu o budovaní odolnejších a inkluzívnejších pracovných trhov**, ktorá tiež zaväzuje OECD **aktualizovať OECD Stratégiu zamestnanosti (OECD Jobs Strategy 1996)**.

»» PÔDOHOSPODÁRSTVO ««

Vysvetľovacia brožúra pre medzinárodné obchodné normy pre čerešne

TRADE AND AGRICULTURE
ECHANGES ET AGRICULTURE

Vysvetľovacia brožúra s názvom „*International Standards for Fruits and Vegetables: Cherries*“ bola vydaná v rámci Schémy OECD pre uplatňovanie medzinárodných noriem pre ovocie a zeleninu, ktorá bola založená v roku 1962. **Autorom brožúry, ktorá obsahuje vysvetlenia a ilustrácie pre uľahčenie jednotnej interpretácie noriem pre čerešne a višne, je Slovenská republika.** Brožúra vysvetľuje normu kvality pre čerešne a višne textovou formou, ako aj kvalitnou fotografickou časťou. Táto publikácia predstavuje dôležitú pomôcku pre kontrolné orgány, pestovateľov a obchodníkov v medzinárodnom obchode s čerešňami a višňami. Norma sa vzťahuje na odrody čerešne vtáče (*Prunus avium L.*) a čerešne višňovej – višne (*Prunus cerasus L.*).

Viac o publikácii na http://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/cherries_9789264248625-en-fr.

Medzinárodná vedecká konferencia „Udržateľnosť vidieckych oblastí v praxi“

Zdroj: SPU v Nitre

Na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa v dňoch 3. - 4. decembra 2015 diskutovalo o udržateľnosti vidieckych oblastí v praxi. Univerzita na zorganizovanie medzinárodnej vedeckej konferencie získala kofinancovanie z OECD, konkrétne z jej Kooperatívneho výskumného programu OECD pre riadenie biologických zdrojov pre udržateľné poľnohospodárske systémy (skrátene CRP).

Program CRP na konferencii reprezentovali **predseda jeho Vedeckej poradnej rady Gary Fitt z Austrálie a koordinátorka CRP Janet Schofieldová**. OECD bola zastúpená aj **expertom pre zelený rast v poľnohospodárstve Dimitrisom Diakosavvasom**, ktorý medzinárodnej vedeckej komunite priblížil Stratégiu zeleného rastu OECD a jej implikácie pre sektor poľnohospodárstva. Za MPRV

SR na konferencii s úvodným prejavom vystúpila štátna tajomníčka Magdaléna Lacko-Bartošová. V kontexte najvýznamnejších medzinárodných aktivít v roku 2015 vyzdvihla **prijatie agendy trvalo udržateľného rozvoja** a 17 trvalo udržateľných cieľov (SDGs) na samite OSN v New Yorku v septembri 2015, v tom čase práve **prebieha-júcu Klimatickú konferenciu COP21** v Paríži, ako aj skutočnosť, že rok **2015 bol Medzinárodným rokom pôdy**. Na konferencii vystúpili **rečníci z 19 krajín**, medzi nimi poprední vedci z Holandska, Spojeného kráľovstva, Talianska, Kanady, USA a ďalších krajín. Cieľom diskusií bolo predovšetkým **hľadať nové prístupy k revitalizácii vidieckej ekonomiky a vidieckych oblastí**.

Viac o konferencii na jej webovom sídle www.surap.eu.

Globálne fórum pre poľnohospodárstvo

2. februára 2016, dva mesiace pred **Zasadnutím Výboru OECD pre poľnohospodárstvo na úrovni ministrov (7.–8. apríla 2016)**, sa v priestoroch OECD konal **13. ročník Globálneho fóra pre poľnohospodárstvo**. Nakoľko nosnou témou ministerského zasadnutia sú „*Lepšie politiky pre dosiahnutie produktívneho, udržateľného a odolného svetového potravinového systému*“, bolo práve Globálne fórum **dôležitým míľnikom pri jeho príprave**, poskytujúc priestor členským a partnerským krajinám, medzinárodným organizáciám a občianskej spoločnosti **prediskutovať tie najdôležitejšie otázky a problematiky**. Partnerské krajiny OECD a organizácie mali možnosť vyjadriť svoje **názory na kľúčové body a politické priority ministerského zasadnutia**. Na Globálnom fóre nechýbala diskusia o cieľoch trvalo udržateľného rozvoja (SDGs), parížskej klimatickej dohode, Ministerskej konferencii WTO, či stretnutiach ministrov poľnohospodárstva krajín G20 v Turecku a v Nemecku. Na Globálne fórum boli pripravené krátke informačné materiály, ktoré **zosumarizovali hlavné ciele OECD v oblasti potravinárstva a poľnohospodárstva**, vyplývajúce z vyššie uvedených podujatí a stretnutí.

Cieľom Globálneho fóra je **posilniť proces politických reforiem a liberalizácie trhu prostredníctvom výhľadových analýz**, ako aj **nastoliť diskusiu a priniesť riešenia novovznikajúcich problémov v tomto sektore**.

»» ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA ««

Zasadnutie Rady OECD o Agende 2030 pre udržateľný rozvojovej rady

19. januára 2016 sa uskutočnilo zasadnutie **Rady OECD o Agende 2030 pre udržateľný rozvoj** s účasťou aj zástupcov krajín v prístupovom procese do OECD, kľúčových partnerských krajín a krajín, ktoré sú členmi Rozvojového centra OECD. Zároveň sa uskutočnilo zasadnutie Rady OECD o implementácii integrovanej a transformatívnej agendy SDGs.

Na úvod **zasadnutia členov Rady OECD o Agende 2030 pre udržateľný rozvoj** vystúpil Lenni Montiel, asistent generálneho tajomníka OSN pre ekonomický rozvoj. Ako informoval, po prijatí Agendy 2030 a udržateľných rozvojových cieľoch SDGs, sa práca sústreďuje na definovanie merateľných indikátorov. Štatistická komisia OSN by mala ukončiť prácu do marca 2016 a predložiť vypracovaný návrh indikátorov na rokovaní ECOSOC-u v júli 2016 a neskôr Valnému zhromaždeniu OSN. **ECOSOC Financing for Development Forum** bude slúžiť ako platforma na monitorovanie a hodnotenie výsledkov Agendy 2030. Jeho prvé zasadnutie na vysokej úrovni po prijatí Agendy 2030 – **Politické fórum na vysokej úrovni (High-level Political Forum)**, ktoré sa uskutoční 11.–20. júla 2016 v New Yorku, bude príležitosťou pre Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Nórsko, Kóreu, Mexiko, Madagaskar, Peru, Filipíny, Sierra Leone, Ugandu a Venezuelu prezentovať svoje národné plány implementácie SDGs. OECD je členom Task

Teamu, ktorý bude pripravovať každoročnú správu o implementácii Agendy 2030 a dosiahnutých výsledkoch.

Cieľom **zasadnutia Rady OECD** (účasť len členských krajín OECD) bolo prerokovať a načrtnúť úlohu OECD v nasledujúcom pätnásťročnom období pri implementovaní SDGs. V diskusii veľvyslanci zdôraznili, že OECD musí **definovať strategický prístup na realizáciu SDGs**, využívať nástroje ktoré má k dispozícii najmä v oblasti daní, potlačania protiprávnych finančných tokov, v boji s korupciou, odstraňovania nerovností, v oblasti podpory zeleného rastu, v oblasti budovania štatistických kapacít a systémov a zabezpečenia efektívneho zberu údajov a informácií. Kľúčové je pomáhať krajinám pri zosúladení ich politik s Agendou 2030 a zároveň zabezpečiť medzi jednotlivými politikami koherenciu, aby čo najefektívnejšie prispievali k implementácii Agendy 2030. Dôležité je podporovať spoluprácu so súkromným sektorom, ktorý je tiež kľúčový pre dosiahnutie SDGs. Veľvyslanci odporúčali zahrnúť SDGs do programu práce OECD, jej výborov a pracovných skupín a do pripravovaného programu práce a rozpočtu na roky 2017-2018. V diskusii o príspevku OECD k implementácii Agendy 2030 navrhli revidovať OECD rozvojovú stratégiu (*OECD Development Strategy*).

Zasadnutie Rady OECD na úrovni ministrov v júni 2016 by malo poskytnúť **d'alšie odporúčania pre OECD ako byť nápomocné svojim členom pri realizovaní Agendy 2030**. Veľvyslanci zároveň informovali o príprave národných plánov implementácie SDGs. Medzi najviac pokročilých patrí napr. DE, ktoré zahrnuje implementáciu SDGs do svojej rozvojovej stratégie. Švédsko pripravuje národný plán, ktorý bude hotový v marci 2017.

»» MIGRÁCIA ««

Konferencia o migrácii

28. januára 2016 sa v OECD uskutočnila medzinárodná konferencia na vyššej úrovni OECD – UNHCR o integrácii utečencov (High-Level Conference on the Integration of Beneficiaries of International Protection). Cieľom konferencie, ktorej predsedal zástupca **generálneho tajomníka OECD Stefan Kapferer**, bolo prediskutovať spôsoby lepšej koordinácie medzi členskými krajinami OECD a krajinami ovplyvnenými utečeneckou krízou pri integrácii migrantov do spoločností a na pracovné trhy a zároveň hľadať spoločné riešenia.

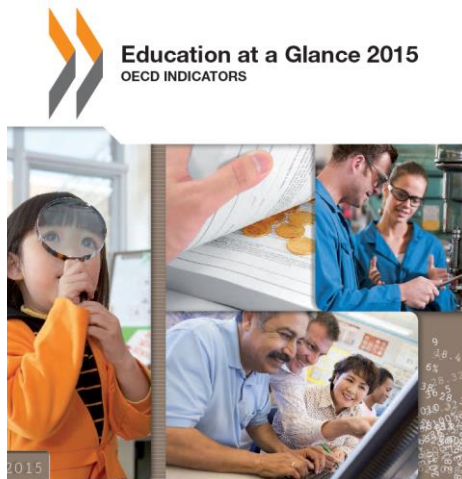
Krajiny s dlhou históriou prijímania utečencov si vymieňali skúsenosti s krajinami, ktoré takúto skúsenosť iba získavajú. V diskusii zástupcovia jednotlivých krajín zdôraznili potrebu lepšie kontrolovať toky migrantov a následne ich lepšie integrovať, vytvárať pracovné príležitosti v úzkej spolupráci s podnikateľmi a súkromným sektorom. Informovali o opatreniach ako napr.: znižovanie sociálnych výhod, ak sa migranti nezúčastňujú jazykových kurzov, uznávanie diplomov a kvalifikácie, podporovanie decentralizovaného systému, teda väčšej zodpovednosti krajov a obcí za integráciu, spolupráca s mimovládny sektorom a náboženskými organizáciami, ktoré majú nezastupiteľnú úlohu v integrácii. V diskusii však tiež zaznelo, že nie všetci migranti sú utečenci z vojnových oblastí. Sú medzi nimi aj ekonomickí migranti, a preto je potrebné medzi nimi rozlišovať. **Migranti sa musia zaviazat' dodržiavať základné hodnoty ako sú tolerancia alebo kultúrne zvyklosti krajiny**. Tiež sa viac musia spoliehať na vlastné sily a nielen na podporu štátu. ILO upozornila na zvyšujúcu sa zamestnanosť v neformálnej ekonomike, na potrebný užší dialóg so zamestnávateľmi a lepšiu koherenciu medzi migračnými a zamestnávateľskými politikami. UNICEF zdôraznila potrebu zabezpečiť prístupné vzdelanie pre všetky deti, vrátane utečencov.

Súčasťou konferencie bola tlačová beseda generálneho tajomníka A. Gurríu a vysokého komisára OSN pre utečencov Filippo Grandiho. A. Gurría zároveň predstavil publikáciu *OECD Making Integration Work: Refugees and Others in Need of Protection*. A. Gurría uviedol, že predpokladaný počet migrantov hľadajúcich útočisko v Európe je 1,5 mil. čo je 0,3% jej populácie. Jeden utečenec zo štyroch je ženského pohlavia. S cieľom zabrániť rozpadu Schengenského priestoru je badat' posun vo verejnej diskusii smerom k otázke bezpečnosti. Dôležité je však nezabúdať na samotných migrantov a ich integráciu. **A. Gurría tiež vidí migrantov ako príležitosť pre hostiteľské krajiny. 40% utečencov, ktorí prišli do Švédska zo Sýrie, má vyššie stredné vzdelanie.** Utečencov je potrebné umiestniť tam, kde je dostatok pracovných príležitostí, a nie kde je k dispozícii lacné ubytovanie. Ak tieto zdroje budú dobre riadené, budú prínosom pre hospodárstvo krajiny.

Vysoký komisár OSN pre utečencov F. Grandi zdôraznil, že s cieľom zabrániť ďalšej vlne utečencov je nevyhnutné viesť politické rokovania vedúce k urovnaniu sporov a zastaveniu vojen. Je potrebné hovoriť o riešení súčasnej situácie. Jedným z dobrých riešení je integrácia, presídľovanie alebo premiestňovanie z krajín najviac ovplyvnených migráciou ako je Grécko. Je nevyhnutné postupovať spoločne a vyhnúť sa vznikajúcim napätiam v Európe. Podľa jeho názoru Európa má kapacity sa s krízovou situáciou vyrovnáť. F. Grandi dodal, že utečenci musia dodržiavať právny poriadok prijímajúcej krajiny a vyzval médiá, aby sa spravali zodpovedne pri informovaní verejnosti.

»» VZDELÁVANIE ««

Pohľad na vzdelávanie 2015

OECD vo svojej vlajkovej publikácii „**Pohľad na vzdelávanie 2015**“ (*OECD Education at a Glance 2015*) analyzuje vzdelávacie systémy 34 členských krajín OECD, krajín v procese prístupu k OECD (Kolumbia, Kostarika, Lotyšsko, Litva), kľúčových partnerov OECD (Brazília, Čína, India, Indonézia, Južná Afrika) a ďalších krajín (Argentína, Ruská federácia, Saudská Arábia). Toto vydanie bolo zverejnené len niekoľko týždňov po tom, čo sa svet dohodol na definovaní **sedemnástich trvalo udržateľných rozvojových cieľov** na ďalšie pätnásťročné obdobie. **Vzdelanie je základným kameňom programu trvalo udržateľného rozvoja.**

Cieľ, ktorý súvisí so vzdelávaním, má do roku 2030 zabezpečiť **inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelanie a podporovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie pre všetkých**. Tento cieľ predstavuje ambiciózny záväzok pre poskytnutie vzdelania všetkým a tak získať lepšie zručnosti pre lepší život. Po definovaní cieľov bude potrebné stanoviť indikátory. Ako pripomína OECD, spolu s ostatnými organizáciami ako sú UNESCO, Institute for Statistics

a Svetová banka, je pripravená v tejto oblasti pomôcť. Tieto indikátory budú základom merania pokroku v dosahovaní cieľov a vzájomnej zodpovednosti. V súčasnosti dve tretiny indikátorov navrhnutých OSN na sledovanie **štvrtého rozvojového cieľa zameraného na vzdelávanie už využíva OECD vo svojich databázach.**

Vydanie správy obsahuje nové indikátory, ktoré poskytujú dôkazy o **kritickej úlohe vzdelávania a zručností na dosiahnutie sociálneho pokroku**. Tieto indikátory poukazujú na prepojenie medzi zručnosťami a zárobkami, na rodovú rovnosť vo vzdelávaní a zamestnanosti a účasti na vzdelávacom procese a sociálnej mobilite. Správa sa tiež zaoberá skúmaním verejných a súkromných výdavkov na vzdelávanie, ich sociálnymi a ekonomickými prínosmi pre ľudí a hospodárstva, študijnými poplatkami,

výsledkami vo vzdelávaní na základe analýz ukončenia terciárneho vzdelávania, veľkosťou tried, odmeňovaním učiteľov a počtom hodín vzdelávania. Správa na základe zozbieraných údajov a ich analýz potvrdzuje určité trendy a predpovede.

Podľa správy je vo väčšine krajín OECD aj napriek rozšíreniu vysokoškolského **vzdelávania, vyššie sekundárne vzdelávanie stále najčastejšie dosiahnutá úroveň** vzdelania. V priemere 43% dospelých vo veku 25-64 rokov dosiahlo vyššie stredoškolské alebo pomaturitné (nie vysokoškolské) vzdelanie ako ich najvyššiu úroveň vzdelania. V Českej republike, **Slovenskej republike** a Južnej Afrike viac ako **60% mladých dospelých** vo veku 25-34 rokov dosiahlo túto úroveň vzdelania ako najvyššiu úroveň dosiahnutého vzdelania. 97% maturantov dosiahlo túto úroveň vzdelania skôr ako dosiahli vek 25 rokov. **Odborné vzdelávanie**, ktoré je zamerané predovšetkým na nadobúdanie zručností, znalostí a odbornosti požadovanými zamestnávateľmi, zaznamenalo vo viacerých krajinách renesanciu. Predpokladá sa, že v krajinách OECD **46% študentov absolvuje odborné vzdelávanie** na vyššej sekundárnej úrovni. **Väčšina vysokoškolsky vzdelaných v krajinách OECD má bakalársky titul** alebo jeho ekvivalent. V Rakúsku, Českej republike, Taliansku, Poľsku, Portugalsku a **Slovenskej republike 75% alebo viac vysokoškolsky vzdelaných však dosiahlo magisterský titul** alebo jeho ekvivalent ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie. V rokoch 2000 až 2012 sa **výdavky na základné, stredné a vyššie stredné (nie vysokoškolské) vzdelávanie zvýšili v krajinách OECD v priemere o 43%**. Zvýšenie bolo **o viac ako 50%** v Brazílii, Čile, Poľsku, Ruskej federácii, na **Slovensku** a Turecku. Tieto krajiny však stále **patria medzi krajiny s najmenšími výdavkami na študenta v roku 2012**.

Za posledné tri desaťročia sa **rodová rovnosť v dosiahnutom vzdelaní zmenila**. Vo veku 55-64 rokov má viac mužov ako žien vysokoškolské vzdelanie, avšak vo veku 25-34 rokov je to naopak. V roku 2014 bol tento pomer 46% k 35%. V krajinách OECD iba **66% žien pracovalo v roku 2014 v porovnaní s 80% mužmi**, napriek vyššiemu dosiahnutému vzdelaniu žien. Rozdiel v zamestnanosti medzi mužmi a ženami v krajinách OECD vo vekovej kategórii 25-64 rokov a s dosiahnutým vyšším stredoškolským vzdelaním bol takmer 20 percent (66% mužov a 47% žien).

Viac sa dozviete na <http://www.oecd.org/education/education-at-a-glance-19991487.htm>

VONKAJŠIE VZŤAHY OECD

2. týždeň Eurázie v OECD

23.-26. novembra 2015 sa v OECD uskutočnil **2. týždeň Eurázie v OECD**. Jeho cieľom bolo podporiť dialóg a vzájomnú spoluprácu medzi OECD a krajinami regiónu Východnej Európy a Južného Kaukazu (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko, Ukrajina) a Strednej Ázie (Afganistan, Kazachstan, Kirgizsko, Mongolsko, Tadžikistan, Turkmenistan a Uzbekistan), zvýšiť ich angažovanosť v Programe pre zvyšovanie konkurencieschopnosti Eurázie (OECD Eurasia Competitiveness Programme) a zviditeľniť význam tejto formy regionálnej spolupráce.

SR bola na podujatí zastúpená štátnym tajomníkom MZVaEZ SR I. Slobodníkom, ktorý vystúpil ako jeden z hlavných rečníkov v paneli Politického dialógu na vysokej úrovni „Zlepšenie prepojení v regióne

Eurázie“. SR je vnímaná zo strany OECD ako modelová krajina pre krajiny Eurázie a aj preto na odporúčanie OECD sa SR na podujatí podelila so svojimi skúsenosťami z transformačného procesu s krajinami Eurázie. **SR spolupredsedała zasadnutiu okrúhleho stola** k hĺbkovým previerkam vypracovaným zo strany OECD k niektorým sektorom - k sektoru energetiky na Ukrajine a k podpore SMEs v Gruzínsku.

SLOVENSKO A OECD

Seminár FR SR k hybridom

Za účelom včasnej a správnej implementácie jednotlivých odporúčaní, ktoré OECD prijalo v rámci projektu BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), ako aj ich následnej jednotnej a korektnej aplikácie v daňovej praxi, Finančné riaditeľstvo SR (FR SR) využilo možnosť zapojenia sa do spoločného projektu SR a OECD. Cieľom tohto projektu bolo získať čo najaktuálnejšie informácie o prijatých odporúčaní OECD v oblasti transferového oceňovania a agresívneho daňového plánovania, a to priamo od tých najfundovanejších odborníkov z OECD.

V dňoch 25. až 27. novembra 2015 sa v Školiacom a rehabilitačnom stredisku na Donovaloch uskutočnil ďalší špecializovaný seminár na tému **„Neutralizovanie vplyvov štruktúr hybridných konfliktov - posilnenie pozície SR v boji proti agresívnemu daňovému plánovaniu“**.

Podobne ako pri prvom realizovanom seminári k problematike transferového oceňovania, aj v tomto prípade oddelenie medzinárodného zdaňovania FR SR oslovilo experta OECD, tentokrát pána Johna Petersona, ktorý je tým najpovolanejším odborníkom na problematiku agresívneho daňového plánovania, konkrétne na tému hybridov. Semináru sa zúčastnili metodici oddelenia medzinárodného zdaňovania a oddelenia metodiky dane z príjmov a účtovníctva FR SR a vybraní špecialisti a kontrolóri Daňových úradov, ktorí sa venujú problematike medzinárodného zdaňovania a transferového oceňovania.

Zdroj: FR SR

VIETE, ŽE ...

- Dopad krízy na fungovanie produktivity v krajinách OECD je dosť značný. Priemerná multifaktorová produktivita v krajinách OECD v roku 2013 bola o 2% nižšia oproti svojej úrovni pred krízou, pričom spomalenie nastalo najmä v Eurozóne...
- Multi-faktorová produktivita sa stáva podstatným motorom budúceho rastu (ide o kombináciu vstupov a výstupov produktivity, pri využití technologického pokroku a efektivity produkcie) pri využití investícií do kapitálu založeného na vedomostiach ako aj reforiem pre zabezpečenie hospodárskeho rastu a pri rozširovaní technologických objavov...
- Účasť malých otvorených ekonomík v globálnych hodnotových reťazcoch (GVCs) je podstatne vyššia napr. Luxembursko a krajiny Východnej Európy - oproti ekonomikám s rozsiahlym domácim trhom ako je to v prípade USA a Japonska...
- V krajinách OECD iba 66% žien pracovalo v roku 2014 v porovnaní s 80% mužmi, napriek vyššiemu dosiahnutému vzdelaniu žien...
- Rozdiel v zamestnanosti medzi vysoko a nízko kvalifikovanými pracovníkmi je najvýraznejší v Slovenskej republike? 5,8% vysokoškolsky vzdelaných je nezamestnaných v porovnaní s 39,2% dospelými, ktorí majú nižšie sekundárne vzdelanie...
- Predpokladaný počet migrantov hľadajúcich útočisko v Európe je 1,5 mil. čo je 0,3% jej populácie...
- 250 najväčších investorov v oblasti výskumu a vývoja sa podieľa na registrácii 70% nových patentov a 44% nových obchodných značiek...
- 3. Medzinárodná konferencia o manažmente chemických látok (ICCM) v roku 2012 označila chemické látky poškodzujúce endokrinný systém za naliehavú politickú otázku. Odvtedy koordinujú OECD, UNEP a WHO svoje snahy prispôsobiť nové opatrenia v tejto oblasti potrebám jednotlivých krajín...
- Môže trvať až dva roky, kým budú údaje o skutočných výdavkoch na zdravotnú starostlivosť nahlásené na Ministerstvo financií...
- V členských krajinách OECD tvoria všeobecní lekári v priemere len 30% celkového počtu lekárov...
- 62 najbohatších ľudí na našej planéte vlastní majetok v rovnakej hodnote, ako polovica celosvetovej populácie (3,6 miliardy obyvateľov)...

ROZHOVOR S ...

Rozhovor s ministrom životného prostredia Slovenskej republiky Petrom Žigom

1) Pán minister, začiatkom decembra 2015 ste reprezentovali Slovenskú republiku na zasadnutí Klimatickej konferencie OSN – COP21, ktorá bola úspešne završená prijatím univerzálnej dohody o zmene klímy. V čom je táto dohoda, Vami označená za „zásadnú pre ľudstvo aj planétu“, prínosom pre Slovenskú republiku?

Parížska globálna klimatická dohoda je zásadná pre ľudstvo aj planétu. Je to veľký úspech medzinárodného environmentálneho práva a signalizuje jasný trend dekarbonizácie ekonomiky a postupný ústup od fosílnych palív. Jednoznačne ju vítame. Máme ambicióznou, trvalú

Zdroj: MŽP SR

a záväznú dohodu s účinným systémom sledovania plnenia záväzkov. Je zrejmé, že nedostaneme všetko, čo by sme chceli, ale našim primárnym cieľom je zakotvenie nového medzinárodného klimatického režimu, ktorý bude obsahovať mitigačné záväzky nielen rozvinutých krajín, ale aj novo rastúcich ekonomík.

Treba si uvedomiť, že na nedávno skončenom klimatickom samite v Paríži dohodu jednohlasne prijalo všetkých 195 strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy. Oficiálne bude na podpis vystavená v sídle generálneho tajomníka OSN - teda v New Yorku - od 21. apríla 2016 do 20. apríla 2017 (jeden rok). Následne sa začne proces ratifikácie, na Slovensku ju bude musieť ratifikovať Národná rada Slovenskej republiky. Dohoda nadobudne platnosť, keď ju ratifikuje najmenej 55 krajín, ktoré spolu vyprodukujú minimálne 55 percent celkových emisií skleníkových plynov.

Slovenská republika je členskou krajinou Európskej únie, ktorá je lídrom celosvetových aktivít v boji proti klimatickej zmene. SR ich podporuje a na tejto pozícii sa nič nemení. Parížska dohoda zaväzuje každú krajinu, teda aj Slovensko, k znižovaniu emisií skleníkových plynov. V druhej polovici storočia by sme mali dosiahnuť stav, keď sa vypustí len toľko emisií, koľko bude schopná príroda spotrebovať, teda dosiahli by sme klimatickú neutralitu. V roku 2013 bolo na Slovensku vypustených do ovzdušia asi 44 miliónov ton emisií. V prírode sme z nich zachytili 8 miliónov ton. Z toho vyplýva, že ak by sme vypúšťali rovnaké množstvo emisií, na dosiahnutie klimatickej neutrality by sme potrebovali znížiť naše emisie asi 5-krát, alebo zvýšiť naše záchyty päťnásobne. Takéto dramatické zmeny sa nedajú dosiahnuť zo dňa na deň, ani z roka na rok. Pravdepodobne budeme potrebovať desaťročia, aby sme sa k takýmto hodnotám aspoň priblížili. Preto má nová dohoda zmysel: je nástrojom na to, aby sme postupne mohli prebudovať ekonomiku smerom k udržateľnej a nízkouhlíkovej budúcnosti.

Konkrétne číselné záväzky pre Slovensko a ostatné členské štáty majú byť predmetom legislatívneho návrhu Európskej komisie v prvej polovici tohto roka, a je veľmi pravdepodobné, že sa budú vyjednávať počas slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie. Už dnes však vieme, že tieto ciele budú veľmi ambiciózne a budú vyžadovať nové stratégie vo všetkých dotknutých sektoroch: energetika, doprava, poľnohospodárstvo, nakladanie s odpadmi a lesné hospodárstvo.

2) OECD a jej pridružené organizácie (IEA, NEA a ITF) boli počas celého priebehu Konferencie aktívne prostredníctvom mnohých podujatí na mieste konania. Ako ste vnímali prítomnosť OECD na Konferencii COP21 a v čom podľa Vás spočíva jej pridaná hodnota v boji proti zmene klímy?

Samozrejme prítomnosť OECD a jej pridružených organizácií bola na summite citeľná. Zástupcovia slovenskej delegácie sa zúčastnili viacerých panelových a sprievodných podujatí, ktoré boli vedené veľmi profesionálne a z obsahového hľadiska boli informatívne a inšpiratívne. Spomeniem aj bilaterálne rokovania v stánku OECD na okraj COP21 so Simonom Uptonom, riaditeľom Direktoriátu OECD pre životné prostredie, či vedúcou oddelenia Divízie zeleného rastu Kumi Kitamori, ktoré potvrdili strategické spojenectvo osobitne s výhľadom na slovenské predsedníctvo v Rade EÚ. MŽP SR plánuje práve spoločne s OECD zorganizovať na Slovensku 6.-7. septembra 2016 vlajkové podujatie „*Prechod na zelenú ekonomiku*“ a ďalšie spoločné projekty (dopadová štúdia o príležitostiach udržateľného rastu v SR, strednodobé hodnotenie environmentálnej výkonnosti v SR, a pod.).

3) Na okraj rokovaní ste absolvovali aj bilaterálne stretnutie so zástupcom GT OECD pre oblasť životného prostredia a zmeny klímy Rintarom Tamakim. Ktoré témy najviac rezonovali počas tohto stretnutia?

So zástupcom generálneho tajomníka OECD pre oblasť životného prostredia, zeleného rastu a finančných a obchodných záležitostí Rintarom Tamakim som sa stretol počas vyjednávania o globálnej klimatickej dohode v Paríži. Hlavnými témami stretnutia bolo prehlbovanie vzájomnej spolupráce a otázky prechodu na zelenú ekonomiku. Zástupca GT OECD Rintaro Tamaki vyzdvihol dobré vzťahy medzi Ministerstvom životného prostredia SR a OECD a vyslovil želanie ďalej posilňovať úroveň tejto spolupráce. Za enviro-rezort som vyjadril presvedčenie, že sa táto spolupráca posilní aj vďaka spoločnému projektu, v rámci ktorého začiatkom roku 2016 absolvujú stáže experti z Ministerstva životného prostredia v priestoroch OECD. Zároveň som si dovoľil pozvať Rintara Tamakiho na spomínanú Konferenciu o prechode na zelenú

ekonomiku a o zelenom raste, ktorá bude vlajkovým podujatím envirorezortu počas predsedníctva SR v Rade EÚ, s očakávanou účasťou vyše 500 expertov, politikov, zástupcov priemyslu, či investorov. Bude pre nás tiež poctou zastávať podpredsednícky post na ministerskom Zasadnutí Výboru OECD pre environmentálnu politiku, ktoré sa uskutoční v dňoch 28.-29. septembra 2016 v Paríži.

4) Ustanovenia tzv. „Paris Agreementu“ bude potrebné čo najskôr implementovať a Slovensko bude na Konferencii OSN – COP22 v Marrákeši viesť rokovania za Európsku úniu v novembri 2016. Vzhľadom na historicky prvé slovenské predsedníctvo v Rade EÚ, ktoré prevezmeme od Holandska 1. júla 2016, to bude pre našu krajinu veľká výzva. Ako je Slovensko z pohľadu Vášho rezortu pripravené na túto úlohu?

Ako hovoríte, v novembri 2016 sa v Marrákeši uskutoční 22. konferencia strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy. Ako predsednícka krajina bude Slovensko reprezentovať celú Európsku úniu, bude ju zastupovať na bilaterálnych vyjednávaniach, bude potrebné zabezpečiť logisticky a organizačne priestory, materiál, techniku na každodenné koordinácie pre expertov a pre ministrov. Klimatická konferencia v Paríži bola poslednou, kde sme mohli získať skúsenosti, zistiť, čo všetko je povinnosťou predsedníckej krajiny, aké sú postupy a procesy pre zabezpečenie kompetentného a úspešného vedenia EÚ počas celej konferencie. Odborníci z rezortu životného prostredia neustále pracujú na tom, aby sa Slovensko svojej úlohy zhostilo čo najlepšie.

DÁVAME DO POZORNOSTI ...

18. – 19. 2. 2016	Pracovná návšteva GT OECD A. Gurrú v SR
18. – 19. 2. 2016	Výbor OECD pre rozvojovú pomoc na vysokej úrovni
15. – 16. 3. 2016	Globálne fórum pre životné prostredie a zmenu klímy
16. 3. 2016	Ministerské zasadnutie ku Konvencii OECD k boju proti podplácaniu zahraničných verejných činiteľov
7. – 8. 4. 2016	Zasadnutie Výboru OECD pre poľnohospodárstvo na úrovni ministrov
19. – 20. 4. 2016	Fórum k čestnosti/bezúhonnosti (Integrity Forum)
31. 5. 2016	Fórum OECD
1. – 2. 6. 2016	Ministerské zasadnutie Rady
11. – 20. 6. 2016	Politické fórum na vysokej úrovni ECOSOC-u o rozvojovom financovaní

ANOTÁCIE K PUBLIKÁCIÁM OECD

Anotácie k publikáciám OECD č. 21

Dovoľujeme si informovať o vydaní ďalšieho čísla Anotácií k publikáciám.

Archív s anotáciami je možné nájsť na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a na anotácie sa preklikáte aj cez stránku Stálej misie SR pri OECD v Paríži (www.mzv.sk/oecdparis).

Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Sú tiež dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného Olis alebo Olisnet.

Autorský tím – kolektív Stálej misie SR pri OECD:

Juraj Tomáš – Chargé d'affaires a.i., Judita Vanková, Bronislava Žemberová, Andrea Brezanová, Mariana Pažinková, Matej Dostál

Edičné spracovanie: Andrea Brezanová

*Nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla: 15. 2. 2016)*

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD v Paríži, Tel: +33 1 56 26 50 90,
Email: oecd.paris@mzv.sk*

www.mzv.sk/oecdparis
www.oecd.org
www.iea.org
www.oecd-nea.org
www.internationaltransportforum.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie): Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).